"Före textannonser" forts. från föreg. sida.

Ett förmånligt erbjudande!

BILVERKSTAD ÖNSKAS

Större bilfirma i Stockholm söker för sin bilreparationsverkstad goda verkstadsutrymmen i staden eller dess omedelbara närhet.
För lämplig rörelse, som är till salu eller att hyra, kan förmånliga villkor påräknas. Vid köp erhålles kontant betalning.

Svar till "Bra villkor", Annonsbyrån Bronco, Sveavägen 90, Stockholm, f. v. b.

Skattefri kapitalplacering

Närmare upplysningar under sign. "Korrekt och positiv metod". Wilh. Anderssons Annonsbyrå AB. Kungsgatan 74, Stockholm, f. v. b.

Bagerileverantörer!

Vi söker förbindelse med absolut förstklassiga firmor, som äro väl marknadsförda hos handlanden över hela landet.
Vi erbjuda bageriaromer av egen tillverkning, i högsta kvaliteter, med full garanti och till sensationellt förmånliga priser.
Vi foreda köp i fast räkning, ej gott grepp på kundkretsen och förstklassiga ref. Svar med uppgift om tongivande kravkvantum till "Gammalt, välkänt företag", Dag. Nyh., S:t Eriksgl., Sthlm.

FRANSK PARFYM

Parfymfirman LEBON i Paris söker en generalagent för Sverige. Svar med bank- och övriga referenser till Parfums Lebon, 222 rue de Rivoli, Paris.

Javakapok

för omgående och successiv leverans till grossister. Svar till "Java — 2736", D. N. H:k., f.v.b.

NYLON-STRUMPOR

utan kvottitetet för leverans mars—april till salu.
5—20.000 dussin, kvalitet 45—51 Gauge.
Mycket förmånliga priser. Betalning mot rembourskredit i Schweizerfrancs eller U. S. Dollars.
Express-förfrågningar torde sändas till:

HANS BOLLMANN & CO.,
Import — Agentur — Export, Limmatstrasse 9—11, Zürich 5, Schweiz.
Telegramadress: Imbuhmann, Zürich.
Korrespondens på tyska, engelska, franska och italienska.

Oblekt smärting

10.000 yards, 800 gr., 2,25 cm. bredd.
HEERINGBONE TWILL, 109 % bomull.
70.000 yards, sort. färger, 70 cm. bredd. Cmpg. lev. fob. New York.
TEXI, Brunnsgatan 4, Stockholm. Telefon 10 77 04.

GJUTERIMODELLER

På grund av annan verksamhet försäljes följande modeller;
KOKSPISAR
1 storl. 525—527—530 H och V upplagsbrätt i aluminium.
VATTENVÄRMARE
1 storl. 120—100—85 och 70 liter i aluminium. Diverse modeller för
VENTILER
Kokplattor m. m. Utförliga uppl. lämnas efter hänvändelse till Börje Johansson, Box 62, Klavresvägen. Tel. Norrtull 1.

Anbud önskas å INVENTARIER

lämpliga för utställningslokal,
bl. a. 2 st. utställningsdiskar i alm. c:a 6 m. långa, 1 st. vinkeldisk med hyllor i alm, 1 st. disk samt diverse förtihara hyllor.
DEKORA, Humlegårdsgatan 19.

ARIKROKATOR

FINMEKANISK VERKSTAD, STOPVAGEN 30, AKESLUND. T. 26 67 98.
Svarvning, fräsning, borrning, fräsning, punktsvets.
KVALITET — PRECISION — MÅNGSIDIGHET.

Kortvarugrossister, Postorderfirmor, Varuhus

erbjudes lämplig eftersökt artikel. Svar till "Brodergarner 123" D. N. H:k.

Ugnslackering av alla slag,
Rundslipning såväl inre som yttre,
Revolversvarvning upp till 34 mm. diam. utföres. Sv. t. "Snabba leveranser 709", D. N. H:k.

BLIDÖ TRAFIKFÖRENING

meddelar att bron över Ivösunan till Ydan och Blidö är utlagd till vidare alla dagar kl. 7—19.

Kompressorer

Bergkranar m. m. uthyres. Tel. 45 00 44.

D·N
27/2 1947

Tyskland inför Moskva

Utrikesministrarnas ställföreträdare har avslutat sitt förberedande arbete på fredsuppgörelserna med Tyskland och Österrike. De har diskuterat proceduriråger, fixerat och bearbetat olika delar av problemkomplexet och tagit emot de memoranda vari de övriga alliérade nationerna har framlagt sina synpunkter. Allt detta går nu till Moskva, jämte en dossier från det alliérade kontrollrådet i Berlin. Det är ovisst i vilken utsträckning de mindre alliérade staterna kommer till tals under förhandlingarna mellan de ledande makternas utrikesministrar. Tyskarna är i varje fall uteslutna — och det vill de helst också själva. Ministerpresidenterna i de anglosachsiska zonerna har tillsatt ett särskilt utskott, och i den ryska zonen har bildats ett liknande utskott av representanter för landsgarna och fackföreningarna: meningen är att utrikesministermötet skall tillhandahållas upplysningar, men någon tysk medverkan varken hoppas man på eller önskar.

Denna återhållsamhet, som står i stark kontrast till kampanjen mot "diktatet" i Versailles, kan det anföras flera skäl för. Någon tysk centralregering existerar inte och torde länge låta vänta på sig. Tysklands statliga struktur måste vara klar innan regeringsproblemet kan lösas — och om den frågan råder mycket delade meningar. England och Amerika föreslår med instämmande av flera mindre stater att Tyskland blir en federativ stat med en starkt decentraliserad förvaltning och en förbundsregering vars befogenheter inskränks till de för hela federationen gemensamma angelägenheterna. Sovjetunionen, med instämmande huvudsakligen av Polen och Tjeckoslovakien, vill däremot ha en tysk enhetsstat med en centralregering — man fruktar att en återgång i en eller annan form till förhållandena under den för-Bismarckska tiden skulle bli en kraftig drivfjäder i den nationalistiska propagandan, som man i varje fall måste hålla sig beredd på och som för övrigt redan nu har en skrämmande omfattning. Det kan gå en avsevärd tid innan denna meningsskiljaktighet utjämnas, men arbetet på Tysklands pacificering kan inte drivas. Med instämmande av England har därför Amerika föreslagit att man tills vidare skall avstå från att åstadkomma ett fredsförslag i egentlig mening: de alliérade skulle i stället proklamera ett slags statut, innehållande de huvudsakliga fredsvillkoren.

Detta tillvägagångssätt skulle ha vissa fördelar. Något undertecknande från tysk sida behövde inte ifrågakomma. Därmed slapp man ifrån det faktum att någon tysk som vore mån om sitt anseende i landsmännens ögon inte skulle låta engagera sig för denna ceremoni. Det är visserligen överdrivet att påstå att Versaillesfördragets tyska undertecknare blev dömda till undergång: den ene av de två, Hermann Müller, blev till och med rikskansler. Elastiska bestämmelser om t. ex. skadestånd, avvikning och främmandet kontroll som kan modifieras eller kringgås vore det kanske tänkbart att få accepterade, däremot inte de vilkliga territoriella amputationer som man finner angivna på vidstående karta. Förr eller senare måste man ändå komma fram till ett av en tysk regering accepterat fredsförslag. Det är inte möjligt att ens tillnärmelsevis bilda sig en uppfattning om hur och när detta skall kunna ske.

Under tiden har de mindre alliérade staterna intagit sina positioner i de memoranda som överlämnats till utrikesministrarnas ställföreträdare. Det hela utgör en skiftande mosaik av förslag och yrkanden — motsättningen mellan öst och väst framträder sällsynta som i allmänhet Sovjetunionen stödjer de östeuropeiska staterna. Då alla dessa frågor återkommer i samband med Moskvakonferensen, må det vara nog att för dagen erinna om de från svensk synpunkt särskilt intressanta memoranda som inlämnats av Norge och Danmark. Betänker man vad dessa länder, särskilt Norge, har mäst stöd, måste man beundra den vidsyn och den frihet från varje form av vedergällning som utmärker dessa framställningar. Här saknas inte genljud från Atlantdeklarationen. Den norska regeringen framhåller att tyskarna inom rimlig tid måste få sin levnadsstandard genomsnittligt höjd i nivå med andra europeiska länders. Tyskland måste bilda en politisk och ekonomisk enhet, men under en kontroll som garanterar att det inte på nytt går till angrepp mot sina grannar. Så snart Tysklands produktion tillåter skall det betala skadestånd ur sin export. Ett speciellt norskt önskemål gäller tyskarnas verksamhet till sjöss. Det tyska valkokeri som låg lastat med trupper i Narvika hamn den 9 april och väntade på signal till angrepp är inte glömt. Inte heller har man glömt att de tyska trålarna spelade en viktig roll i landets underrättelseväsen. Norge kräver alltså att det tyska trålfiket skall inskränkas och kontrolleras och att tyskarna inte skall få äga handelsfartyg av viss typ och storlek. Dessutom skall de förbjudas att delta i valfångsten.

Den danska regeringen framhåller också att Tyskland snarast möjligt bör få sina ekonomiska förhållanden ordnade, då det utgör en viktig faktor i världshandeln. Utan att direkt ta ställning till frågan om Tysklands blivande statsform betonas att faran för uppkomsten av en ny diktatur måste bemötas med en decentralisering av förvaltningen. I vissa mån inom samma sfär faller förslaget att religiösa, nationella och rasminoriteter skall åtnjuta internationellt skydd. Kielkanalen bör, enligt den danska regeringen, internationaliseras, hållas öppen i krig för alla fartyg och alla nationer och administreras av ett internationellt organ. Och Sydslesvig, Danmarks stora bekymmer: Holstein och Slesvig bör få en egen administration inom ramen av det tyska riket, och de talrika flyktingarna för inte i fråga om politiska rättigheter jämställas med områdets bofasta befolkning. Slutligen kräver den danska regeringen att landet åntligen befrias från bördan att hysa och försörja den mängd flyktingar som fortfarande finns i landet.

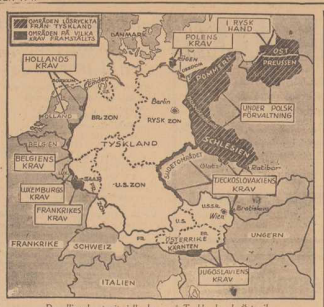

De alliérades territoriella krav på Tyskland och Österrike.

Genom publicering av uppteckningar från utrikesnämnden

för den i vitböckerna behandlade tiden skulle, såsom tidigare betonats, med all säkerhet ytterst värdefulla upplysningar om ställningstaganden och motiv år 1940 göras tillgängliga. Härigenom skulle man också undanröja intrycket av att ämbetsmännen — diplomater och militärer — ställa i skottlinjen genom publiceringsarbetet, medan politikernas formellt och reellt avgörande insatser undandras ingående diskussion och kritik. Att något principiellt hinder för ett offentliggörande av dessa protokoll eller uppteckningar inte finns klargjordes i gårdagens artikel av vår främste kännare på området, professor Brusewitz. Denne framhöll härvid också de starka sakliga skälen för ett utgivande.

Utrikesminister Undéns motskäl, senast anförda i tisdagens Malmöföredrag, är underligt formalistiska. "Vad utrikesnämnden angår", skriver hr Undén, "har man i pressen efterlyst något som betecknats som memorialprotokoll. I själva verket får inga diskussionsprotokoll föras i utrikesnämnden" (utom i vissa speciella, i detta sammanhang ointressanta fall). Tydligen vill hr Undén därmed säga att de efterlysta uppteckningarna icke är protokoll i grundlagens mening. Eftersom de blott faktiskt föreligger, inte har någon legalt fastställd karaktär, tycks utrikesministern vilja betrakta dem som principiellt obefintliga. Akttyckena finna, grundlagen nämner dem ej, alltså är de ej tillgängliga: det är en slutledningskonst som erinrar om den avlidne grundlagsväktaren professor Reuterskiöld och hans gamla tyska föreställning om de akiatycken det här är fråga om — uppteckningar som i regel förts av kabinettssekreteraren och som förvaras i utrikesdepartementet — anser sig hr Undén i brist på stödjande paragrafer inte kunna handskas med — ett juridikens ingen-mansland skiljer excellensen från de vikiga papperen.

Men inte ens som formaljuridisk prestation är detta resonemang hållbart. Om uppteckningarna står utanför grundlagen, står de därmed inte utanför mänsklig tillgänglese. Anlingen faller de under de allmänna bestämmelserna om hemliga handlingar, och då kan dessas regler för offentliggörande efter givet tillstånd tillämpas. Eller också är de, som utrikesministern tycks mena, rena privatpapper; i så fall bör en överenskommelse mellan de parter saken gäller — regeringen, utrikesnämndens ledamöter, den eller de som fört uppteckningarna — vara tillräcklig. Ett fastställande vid hr Undéns tankegång stegrar mistanken att de verkliga skälen att vägra publicering är att uppteckningarnas innehåll är alltför obehagligt för vissa politiskt inflytelserika personer.

Wallenbergska stiftelsens upprättande av ett institut

för rättsvetenskaplig forskning är ägnat att väcka glädje och sympati. Styrelsen i det nya institutet-bunde knappast vara bättre sammansatt; särskilt tilltalande är att en ung, sociologiskt intresserad forskare som professor Ekeöf här funnit plats. Önskvärt vore att just de allmänt samhällsvetenskapliga metoderna blev utnyttjade i den forskning som institutet skall främja; den svenska rättsvetenskapen har i alltför hög grad varit inriktad på ren lagtolkning med försummande av socialstatistiska och sociologiska synpunkter. Glädjande vore om uppmuntran åt forskningen även kunde leda till en förbättring av den juridiska undervisningen, vilken, trots en del reformsträvanden på senare år, är för litet praktiskt orienterad och till alltför stor del består av obligatoriska, regelbundet återkommande kurser, som borde kunna ersättas av läroböcker.

PRESSGRANNAR

Utrikesministerns försvar för publiceringsmetoden i vitböckerna har inte övertygat Norrköpings Tidningar (h), som hemställer om ett annat förfarande i fortsättningen:

Meningen är ju att orientera allmänheten, om vad som förevarit, och då är det naturligt att aktstyckena och rapporter skrivit det är möjligt insättas i ett fullständigare sammanhang. Det kan inte heller anses vara en ändamålsenlig orientering om t. ex. de agerande i vissa fall genom dokumenten framstå i ett annat ljus än vad som skulle ha varit fallet därest möjlig antypta och samhörigt material från olika områden synkroniserats. Men ovisentligt material kunde i stället utesluta. Vid den forsatta publiceringen borde större hänsyn tas till sådana överväganden. Det skulle undvikits allmänhetens förståelse och tjäna rättvisesynpunkten.

Hr Undén gjorde gällande att man i utlandet i de flesta fall inte tillämpar andra regler vid utgivande av officiella aktsamlingar. Stockholms-Tidningen (fp) hänvisar närmast till norska vitboken:

Den har försetts med översikter och noter, som lägger saklerna till rätta. Man håller med f. utrikesminister Günther, som i ett uttalande framhållit att normalmenta vitbok blivit förmultgare upplagd.

Bara ett exempel visar detta med full tydlighet. I den ena av de svenska vitböckerna återges en Londonrapport, som bl. a. innehåller en översättning från en engelsk tidning rörande vissa ogrundade rykten om kung Gustafs förhållande till kung Haakon. Ingen not finns, som omtalar för läsaren att framställningen är oriktig. Lyckligtvis har saken ingts till rätta i en not i den norska vitboken. Om vi inte hade fått den senare eller om den redigerats efter samma stadhenta principer som de svenska vitböckerna, skulle ryktesmiderietet i denna punkt ha stått omotsagt.

Emellertid var det angenämt att höra att redogörelsen för den svenska försvarsberedskapen nu äntligen skall komma:

Trots utrikesexcellensens uppgiftet om den "reviderade versionen" vägar man hålla före att vitböckerna fått en riktigare bakgrund, om publiceringen av försvarsberedskapens tillstånd kommit först.

Det är så pass självklart att ingen borde söka förneka det. Vid strävandet att samordna den svenska aktsamlingen med den norska har mera allsidiga i sanden offrat väsentliga värden. För övrigt borde den första delen (fram till 9 april) ha varit färdig för länge sedan. Docent Thermenius hade gjort så mycket av förarbetet att redaktionskommittén inte behövt släpa sig fram på det här viset. Svenska Dagbladet (h) gör några allmänna reflexioner:

Naturligtvis återstår ännu åtskilligt att utreda. Men det skånda, torde vad perioden april—december 1940 angår inskränka sig till mindre avgörande detaljer och eventuella personliga divergenser. Om allt väsentligt vinste vi besked då eftergifterna skedde. Inga nya vitböcker lära heller kunna lämna något slutgiltigt svar på frågan hur det kom sig att Sverige under åren 1940—1942 hev intakt, och fältet kommer sannolikt alltjämt att förbli fritt för gissningar och förmodanden om orsakerna till att Hitler underlät att sätta sin då ännu fruktansvärda krigsmakt i gång mot oss. Gåtans lösning ligger i Hitlers irrationella psyke.

De svenska metoderna att minska riskerna bestodo i stort sett i växelverkan: de militär uppvisning och politiska eftergifter, varvid upprustningen var medlet att nå målet att slippa vidare eftergifter, och eftergifterna utgjorde medlet att vinna tid för upprustningen.

Beträffande den Undénska argumentationen mot närmare upplysningar om utrikesnämndens förhandlingar erinrar Expressen (fp) om ett av hans stora riksdagsanföranden under krigst. Det gällde tryckfriheten:

Han ville åskådliggöra hur lätt regeringen kunde skrämma riksdagen till att besluta exempelvis censur: som ett "skärkt fall" skildrade han hur det inför riksdagens representanter föredrags en psankrapport om hur en svensk minister i militärplan fördes till ett slott bakom fronten, med den segerrika krigsmaskinen hullrande runt omkring — osv., nu kan man läsa den åryfrande rapporten i vitboken, den avgavs av minister Richert omedelbart före transiteringsbeslutet. Skulle det verkligen inte tjäna vitböckernas syfte om dokument framlades som visade hur sådana rapporter redovisades för eliten av de valda ombuden för Sveriges folk och hur ombuden reagerade på dem? Hr Undén har själv, i det nämnda talet i första kammaren, antyst att detta voro ett ytterst lärorikt studium. Det skulle ge den svenska parallellen till vad norrmännen öppenhjärtligt har framlagt om pankarlotsningarna inom storlinget sommaren 1940 — och på det sättet ytterligare bidra till den utrenning av gammalt gruns som vitböckerna redan i sin exkterande form åstadkommit.

Den opinionspejling bland utrikesnämndens ledamöter som redovisas i dagens tidning tyder på ganska goda utsikter att vinna anslutning till publiceringskravet. Flera av de anförda invändningarna är uppenbart orimliga; de verkar rena svepskäl.

Arméchefens experimentprogram har sympatiska inslag — Aftonbladet (fp) anser att där framläggs tillräckliga bevis för att ledningen arbetar i uppriktigt reformvänlig anda, ja, med högst ovanlig dristighet. General Douglas följer den gamla kavalleristregeln, att kasta hjärtat över hindret:

Säkerligen har han rätt, när han säger, att både han och ledningen i övrigt stänger är på jakt efter nyheter. Men skall

Riksdagssammanträden

Torsdagen den 27 Februari 1947.

Konstitutionsutsk. kl. 11 f. m.
Statsutsk. in pleno kl. 11 f. m.
Statsutsk. 3:e avd. omedelb. efter slutat utskottssammanträde.
Statsutsk. 4:e avd. kl. 10 f. m., dels och omedelb. efter slutat utskottssammanträde.
Beviliningsutsk. in pleno kl. 12 middl.
Obs.! Tiden.
Beviliningsutsk. 1:a o. 2:a avd. kl. 11 f. m.
1:a o. 2:a Lagutsk. gemensamt i 2:a Lagutsk. lokal kl. 11 f. m.
1:a Lagutsk. kl. 11.05 f. m.
2:a Lagutsk. kl. 11.05 f. m.
Jordbruksutsk. 2:a avd. kl. 11 f. m.
F. K. I tf. utsk. kl. 10 f. m.
A. K. 2 tf. utsk. kl. 1.30 e. m.

SVENSKA DAGBLADET
Riksdagsmannaval
Torsdagen den 27 Februari 1947.
Konstitutionsutsk. kl. 11 f. m.
Statsutsk. in pleno kl. 11 f. m.
Statsutsk. 3:e avd. omedelb. efter slutat utskottssammanträde.
Statsutsk. 4:e avd. kl. 10 f. m., dels och omedelb. efter slutat utskottssammanträde.
Beviliningsutsk. in pleno kl. 12 middl.
Obs.! Tiden.
Beviliningsutsk. 1:a o. 2:a avd. kl. 11 f. m.
1:a o. 2:a Lagutsk. gemensamt i 2:a Lagutsk. lokal kl. 11 f. m.
1:a Lagutsk. kl. 11.05 f. m.
2:a Lagutsk. kl. 11.05 f. m.
Jordbruksutsk. 2:a avd. kl. 11 f. m.
F. K. I tf. utsk. kl. 10 f. m.
A. K. 2 tf. utsk. kl. 1.30 e. m.

Sexual-hygien

sju tisdagskvällar kl. 20—22 med början den 4 mars.
Föreläsningar, film, frågestion.
Föreläsare: Elise Ottesen-Jensen.
Deltagaravgift 8 kr. 2:50 lösa å ABF 2 exp., Vasagatan 38 B, 1 tr., tel. 11 50 79, 11 50 97.

KONSTGJORDA ÖGON

F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden,
ställer ut i Stockholm. Mottagningen börjar å Karolinska Sjukhuset den 10 mars.

LÄKARE

Amerikanska **TAND-KLINIKEN**
Borgström - Wibom
Legitimerade tandläkare
Spec. Läkarär i kunsthet eller konthark, det senare här, endast och brpbesökt.
Drottninggat. 73 C.
Tel. 20 65 02
Mottgn. 9—15. 17—19.30, lörd. 9—15.
Obs.! Under tiden 15/6—15/9 stängt lördagar.
Flerårig praktik i USA.

Specialoptiker
godkända av
STOCKHOLMS ÖGONLÄKAREFÖRENING

Jacket: kronor
Guldbryggor
Plomberingar
Röntgen
Fri rådgiv.

Preiser, Drottninggatan 68.
Ringdahl, Fleminggatan 36.
Rose, Norrlandsgatan 5.
Segerborg, Stockholmskvarnen 16.
Sågren, Biblioteksgatan 30.
Ahlström, S:t Eriksplan 7. Götgatan 67.
Bergman, Drottninggatan 80.
Bergvind, Hornsgatan 45.
Björke, Götgatan 26.
Björk, Regeringsgatan 25.
Bordenberg, Hantverksgatan 33.
Burman, Norrlandsgatan 2.
Collin, Fredsgatan 4.
Ekström, Jakobsberg 3.
Lundqvist, Drottninggatan 28.
Pettersson, Sveavägen 74.

ESSO BEARING GREASE • ESSO BENTYL • ESSO CUP GREASE
ESSO BRAKE FLUID • ESSO CHASSIS GREASE • ESSO

ESSO
STANDARD OIL

FLUSHING OIL • ESSO GEAR GREASE • ESSO GEAR OIL
ESSO HANDY OIL • ESSO HYDRAULIC OIL • ESSO-MAR
ESSO HYPOID OIL • ESSO PENETRATING OIL • ESSO
RUST-BAN • ESSO SHOCK ABSORBER OIL • ESSO SPRING
GREASE • ESSO SPRING OIL • ESSO WATERPUMP GREASE
ESSO BENSIN • ESSOLUBE • ESSOTEX • ESSOMARINE

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.